

Finanční náklady u úvěrů a půjček – novela zákona

Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, došlo s účinností od 1. 1. 2008 kromě jiného též k novelizaci ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů.

Podle nového znění tohoto ustanovení nelze za výdaje (náklady) vynaložené na dosažení zajištění a udržení příjmů pro daňové účely uznat (cit.):

„w) finanční výdaje (náklady), kterými se pro účely tohoto zákona rozumí úroky z úvěrů a půjček a související výdaje (náklady) včetně výdajů (nákladů) na zajištění, zpracování úvěrů, poplatků za záruky, pokud

1. přesáhnou v úhrnu za zdaňovací období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, částku zjištěnou jako násobek jednotné úrokové míry zvýšené o čtyři procentní body a průměrného stavu úvěrů a půjček v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání. Jednotná úroková míra se stanoví jako průměr z referenční hodnoty úrokových sazeb na trhu mezibankovních depozit pro splatnost 12 měsíců relevantním pro měnu, v níž je vyjádřen úvěr nebo půjčka, k posledního dne každého měsíce zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání; přitom úroky z úvěrů a půjček vyjádřených v různých měnách se posuzují samostatně za jednotlivé měny,

2. plynou z úvěrů a půjček, které jsou podřízeny ostatním závazkům poplatníka,

3. plynou z úvěrů a půjček, kde úrok nebo výnos nebo skutečnost, zda se finanční výdaje (náklady) stanou splatnými, jsou zcela nebo zčásti odvozovány od výsledku hospodaření (zisku) poplatníka,

4. úhrn úvěrů a půjček v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje šestinásobek (pozn.: čtyřnásobek od 1. 1. 2009) výše vlastního kapitálu,

5. úhrn úvěrů a půjček, u nichž je věřitelem nebo osobou, která úvěr nebo půjčku zajišťuje, osoba spojená (§ 23 odst. 7) ve vztahu k dlužníkovi, v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje trojnásobek výše vlastního kapitálu dlužníka, je-li příjemcem úvěru a půjčky banka nebo pojišťovna, nebo dvojnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrů a půjček.

Za výdaj (náklad) na dosažení zajištění a udržení příjmů nelze pro účely tohoto zákona

uznat poměrnou část finančních výdajů (nákladů) vztahujících se k úvěrům a půjčkám nebo jejich částí, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v bodech 1 až 5; přitom každá z podmínek se posuzuje samostatně. Do úvěrů a půjček se pro účely tohoto ustanovení nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž jsou finanční výdaje (náklady) součástí vstupní ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěry a půjčky. Toto ustanovení se nevztahuje na poplatníky uvedené v § 2, v § 18 odst. 3, na burzu cenných papírů a na finanční výdaje (náklady) zúčtované na vrub nákladů, které v úhrnu za zdaňovací období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, nepřevyšují 1 milion Kč, není-li věřitelem nebo osobou, která úvěr nebo půjčku zajišťuje, osoba spojená ve vztahu k dlužníkovi.“

Ze srovnání se zněním ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů platným do 31. 12. 2007 (cit.):

„w) úroky z úvěrů a půjček, u nichž je věřitelem osobou spojenou ve vztahu k dlužníkovi, a to ve výši úroků z částky, o kterou úhrn úvěrů a půjček od spojených osob, v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se

podává daňové přiznání, přesahuje šestinásobek výše vlastního kapitálu, je-li příjemcem úvěru a půjčky banka či pojišťovna, nebo čtyřnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrů a půjček. Do úvěrů a půjček se nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž úroky jsou součástí vstupní ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěry a půjčky. Toto ustanovení se nevztahuje na osoby jinak spojené uvedené v § 23 odst. 7 písm. b) bodě 5, na poplatníky uvedené v § 18 odst. 3, na burzu cenných papírů a na poplatníky uvedené v § 2,“

pak pro správnou aplikaci uvedeného ustanovení vyplynuly některé výkladové nejasnosti, které bylo třeba řešit ve spolupráci mezi KDP ČR a MF ČR.

KDP ČR i MF ČR zmíněné problémy řešily prostřednictvím jednání v Koordinačním výboru, následně bylo řešení uvedených problémů upraveno ve Sdělení MF ČR čj. 15/103 445/2007 – 151 publikovaném na internetových stránkách daňové správy dne 19. 12. 2007.

Problémy vyvolané novelou upravenou zákonem č. 261/2007 Sb. lze rozdělit do dvou ob-

(Pokračování na stránce 2)

DAŇOVÝ KALENDÁŘ – BŘEZEN

3. 3.

Daň z příjmů: podání vyúčtování daně vybírané srážkou dle zvláštní sazby daně za zdaňovací období 2007

10. 3.

Pojistné: splatnost zálohy na pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění OSVČ a zálohy na pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za únor

11. 3.

Spotřební daň: splatnost daně za leden (mimo spotřební daň z lihu)

KRÁTCE

Schváleny návrhy daňových změn

Vláda předkládá do Parlamentu návrhy změn daňových zákonů. Zda se stanou navržené změny součástí našeho právního řádu, závisí na schválení zákonodárců v Poslanecké sněmovně a Senátu.

V oblasti **daní z příjmů** má vláda v úmyslu mj. doladit změny zavedené zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů.

V oblasti vzdělávání zaměstnanců hrazeného zaměstnavatelem by již nemělo být zkoumáno, zda jde o zvyšování či prohlubování kvalifikace, resp. dosažení vyššího stupně vzdělání. Má být zavedeno kritérium, zda je studium, vzdělávání, školení nebo jiná forma vzdělávání sjednána se zaměstnavatelem jako výkon práce, nebo je posouzena jako překážka v práci na straně zaměstnance.

Se zavedením superhrubé mzdy se jeví poměrně složité stanovení základu daně u poplatníka s příjmy ze závislé činnosti, na kterého se vztahují povinné zahraniční předpisy o sociálním a zdravotním pojištění stejného druhu jako v ČR. Navíc nelze vyloučit, že se na zaměstnance budou vztahovat jak povinné tuzemské, tak i zahraniční předpisy. Proto se navrhuje postupovat při stanovení základu daně a základu pro výpočet zálohy na daň těchto osob tak, jako kdyby se na ně vztahovaly tuzemské právní předpisy o veřejnoprávním pojištění. Při stanovení základu daně se příjmy zvýší o částku odpovídající pojistnému, které by měl z nich za povinnost platit zaměstnavatel sám za sebe, kdyby se na daného zaměstnance vztahovaly tuzemské právní předpisy o veřejnoprávním pojištění.

Dary poskytované do jiného členského státu EU, popř. Evropského hospodářského prostoru, by při splnění ostatních podmínek mohly být odčitatelné od základu daně. Obdobná úprava se navrhuje i pro výdaje (náklady) vynaložené v rámci pomoci poskytnuté formou nepeněžního plnění v souvislosti s odstraňováním následků živelních pohrom.

(Pokračování na stránce 2)

Newsletter Finanční Management vydává Economia a.s.
ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou

Fučík & partneři
www.fucik.cz

(Pokračování ze stránky 1)

lastí, z nichž každá bude předmětem samostatného příspěvku, a sice problémy terminologické na jedné straně a na straně druhé problémy výpočtu neuznatelných finančních nákladů.

V tomto příspěvku přiblížíme rozsah terminologických problémů nastolených novelou účinnou od 1. 1. 2008 a způsob jejich řešení.

1. Definice pojmu „finanční náklady“

Pojem „finanční náklady“ zavedený novelou rozšiřuje rozsah neuznatelných výdajů (nákladů) oproti termínu „úroky“ používanému před novelizací. Úmyslem zákonodárce v této souvislosti evidentně bylo zamezit účelovému přesunu ve sféře finančních výdajů (nákladů) mezi úroky a ostatními finančními náklady, které byly do účinnosti zákona č. 261/2007 Sb. jinak považovány za daňově uznatelné. Nyní tedy mezi finančními náklady neuznatelnými jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely je nutné kromě vlastních úroků z úvěrů a půjček zahrnout i ostatní související náklady, které představují (nebo mohou představovat) odměnu placenou za poskytnutí úvěru či půjčky. Sdělení MF ČR mezi takové finanční náklady zahrnuje kromě jiných např. též poplatky za zajištění a zpracování úvěru, poplatky za bankovní záruku, poplatky za předčasné splacení úvěru (půjčky), provizi zprostředkovateli úvěru (půjčky), poplatky za vedení úvěrového účtu a za správu úvěru, poplatky za přechod k jiné bankovní instituci, jiné poplatky související s úvěrem (půjčkou), které mohou nahrazovat úrokové náklady, poplatky za rezervaci prostředků, poplatky za změnu typu úročení nebo úrokové sazby apod.

2. Úvěry a půjčky podřízené jiným závazkům dlužníka

Pro určení, které úvěry a půjčky jsou považovány za podřízené, je rozhodující, zda tyto úvěry, resp. půjčky splňují stejná nebo obdobná kritéria jako tzv. podřízené dluhopisy. Podřízenými dluhopisy se přitom v souladu s ust. § 34 odst. 1 zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, rozumějí (cit.)

„(1) Podřízené dluhopisy jsou dluhopisy, kde v případě

a) vstupu emitenta do likvidace,

b) vydání rozhodnutí o úpadku emitenta, nebo

c) je-li emitentem zahraniční osoba, též jiného obdobného opatření,

budou uspokojeny pohledávky s nimi spojené až po uspokojení všech ostatních pohledávek, s výjimkou pohledávek, které jsou vázány stejnou nebo obdobnou podmínkou podřízenosti.“

Podstatnou podmínkou pro určení podřízenosti přitom je fakt, že existuje smluvní ujednání o omezení uspokojitelnosti věřitele v případě úpadku dlužníka; případně zákonné vymezení přednostní uspokojitelnosti některých druhů pohledávek nemá na posouzení podřízenosti vliv.

3. Úvěry a půjčky, kde úrok nebo výnos nebo skutečnost, zda se finanční výdaje (náklady) stanou splatnými, jsou zcela nebo zčásti odvozovány od výsledku hospodaření (zisku)

Za tzv. „úvěry a půjčky ze zisku“ je nutné považovat takové vztahy, kde věřitel nenese typické riziko věřitele, ale jeho riziko má spíše povahu rizika investora. Jak ale vyplývá ze závěrů Koordinačního výboru promítnutých do zmiňovaného Sdělení MF ČR, nelze za takové považovat případy, kdy

a) závislost výše finančních nákladů a hospodářského výsledku dlužníka je inverzní (tzn. čím vyšší hospodářský výsledek, tím nižší finanční náklady)

b) úrok nebo výnos nebo skutečnost, zda finanční náklady se stanou splatnými, závisí na jiném kritériu, než je výsledek hospodaření dlužníka (např. obrat).

4. Referenční hodnota úrokových sazeb (referenční úroková sazba)

Pro úvěry a půjčky vedené v české měně bude použita sazba PRIBOR. Pro úvěry a půjčky v jiné než české měně MF ČR doporučuje použití referenční sazby zveřejňované pro danou měnu renomovanými agenturami (např. Bloomberg, Reuters apod.) – tento zdroj ale musí být používán konzistentním způsobem

5. Finanční náklady tvořící součást vstupní ceny majetku (kapitalizované úvěry a půjčky)

Tyto finanční náklady tvoří součást finančních nákladů pro účely zjištění limitů nízké kapitalizace podle § 25 odst. 1 písm. w).

6. Bezúročné úvěry a půjčky

Rovněž tvoří součást finančních nákladů pro účely zjištění limitů nízké kapitalizace podle § 25 odst. 1 písm. w). Podmínkou je prokázání jejich bezúročnosti – nejčastěji přímo smlouvou o úvěru (půjčce). V této souvislosti je nutno zmínit, že jako bezúročnou nelze sjednat smlouvu o úvěru uzavřenou podle §§ 497-507 obchodního zákoníku. Pojmovým znakem této smlouvy je úplatnost (úrok musí být placen – i když nemusí být ve smlouvě sjednán), na rozdíl od smlouvy o půjčce uzavřené podle §§ 657-658 občanského zákoníku, u níž je zákonem dána pouze možnost, nikoli povinnost, sjednat úrok u peněžité půjčky.

7. Osoba, která úvěr nebo půjčku zajišťuje (ručitel)

Za takovou je nutno považovat osobu, která zajišťuje riziko věřitele vyplývající z poskytnutého úvěru (půjčky) a již vzniká vůči věřiteli povinnost uspokojit jeho nárok z majetku ručitele v případě, že dlužník nesplní svou platební povinnost vůči věřiteli řádně a včas. Zajištění se nemusí vztahovat na celou výši závazku dlužníka, zajištěna může být pouze jeho část. Na druhé straně není za zajištění závazku dlužníka možné považovat takový

(Pokračování na stránce 3)

Business Spotlight

Pro všechny, kdo potřebují angličtinu ve své profesi.

Objednejte si ukázkové číslo časopisu pro zdokonalování business English

www.business-spotlight.cz/kampan

economia
OBSAH ROZHODUJE

(Pokračování ze stránky 1)

Radikální dopady zpřísnění podmínek pro daňovou odčitatelnost úroků, ke kterému došlo zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů, by měly být zjemněny zejména v oblasti daňové uznatelnosti úroků z úvěrů a půjček mezi nespojenými osobami. U úroků z úvěrů a půjček mezi spojenými osobami a ze zdrojů, které mají charakter vlastního kapitálu, by měl být ponechán přísný režim.

Pojistné smlouvy uzavírané na krátkou dobu, které obsahují jak rizikovou složku životního pojištění (pro případ smrti), tak i pojistné pro případ dožití (motivační pojištění), kdy zaměstnavatel hradí pojistné za pojištěného zaměstnance, by mělo být výslovně nedaňovým nákladem.

Novelou zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů má dojít k zavedení povinnosti ukládat prostředky rezerv na opravu hmotného majetku na účet v bance.

Rada změn se týká též daně dědické, darovací a z převodu nemovitosti. Právní úprava osvobození by měla být rozšířena i na poplatníky, jejichž bydliště či sídlo není v ČR, ale v jiných státech EU nebo ve státech tvořících Evropský hospodářský prostor.

Novelou zákona o dani z nemovitostí má dojít ke zrušení osvobození novostaveb od daně ze staveb s tím, že od roku 2010 nelze žádné osvobození poskytnout.

O dalších připravovaných změnách a vývoji jejich projednávání vás budeme informovat v dalších vydáních Finančního Managementu.

Změny v DPH od roku 2010

V únoru 2008 byly schváleny dvě nové směrnice Rady v oblasti DPH, které se týkají změn pravidel pro stanovení místa plnění u služeb a vracení daně. Jde o směrnici č. 2008/8/ES a směrnici č. 2008/9/ES.

Ustanovení obsažená ve směrnicích budou novelizovat zákon o DPH a v praxi se začnou uplatňovat od 1. 1. 2010.

Směrnice č. 2008/8/ES zásadním způsobem mění pravidla pro stanovení místa plnění u služeb, a tím určení členského státu zdanění. Většina nových pravidel se bude zavádět od roku 2010, dále zvláštní pravidla pro některé druhy služeb od roku 2011, 2013 a 2015. Změna povede k postupnému rozšiřování zdanění služeb ve státě spotřeby.

(Pokračování na stránce 3)

Čtěte odborný časopis **Finanční Management**

Ukázkové číslo ZDARMA na tel.: 800 110 022 nebo www.ManagerWeb.cz.

economia
OBSAH ROZHODUJE

(Pokračování ze stránky 2)

vztah, kdy třetí osobě nevzniká povinnost k uspokojení jeho nároku, ale tato osoba pouze zlepšuje pozici dlužníka při jednání s věřitelem nebo zlepšuje možnost vymahatelnosti věřitelovy pohledávky (např. dobré jméno třetí osoby).

Ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) v souvislosti se zajištěním úvěru (půjčky) dále obsahuje podmínku, že zajištění nesmí být poskytnuto osobou považovanou za osobu spojenou.

Vymezení tzv. „spojených osob“ pro účely zákona o daních z příjmů obsahuje ustanovení § 23 odst. 7, přičemž za spojené jsou považovány (cit.):

„a) kapitálově spojené osoby, přitom

1. jestliže se jedna osoba přímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby, anebo se jedna osoba přímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech více osob; a přitom tento podíl představuje alespoň 25 % základního kapitálu nebo 25 % hlasovacích práv těchto osob, jsou všechny tyto osoby vzájemně osobami přímo kapitálově spojenými,

2. jestliže se jedna osoba nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby, anebo se jedna osoba přímo nebo nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech více osob; a přitom tento podíl představuje alespoň 25 % základního kapitálu nebo 25 % hlasovacích práv těchto osob, jsou všechny tyto osoby vzájemně osobami kapitálově spojenými,

b) jinak spojené osoby, kterými jsou osoby

1. kdy se jedna osoba podílí na vedení nebo kontrole jiné osoby,

2. kdy se shodné osoby nebo osoby blízké podílejí na vedení nebo kontrole jiných osob, tyto jiné osoby jsou vzájemně osobami jinak spojenými. Za jinak spojené osoby se nepovažují osoby, kdy je jedna osoba členem dozorčích rad obou osob,

3. ovládající a ovládaná a také osoby ovládané stejnou ovládající osobou,

4. blízké,

5. které vytvořily právní vztah převážně za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty.“

Mgr. Michal Sailer, sailer@fucik.cz

Plánování auditu zefektivní práci auditora

Plánování patří mezi stěžejní činnosti auditora při provádění auditu kontrolované společnosti. Správné plánování umožní auditorovi provést audit efektivně s vynaložením co nejnižších nákladů a zároveň mu poskytne přiměřenou míru jistoty, že budou provedeny veškeré auditorské postupy potřebné k odhalení potenciálních nesprávností ovlivňujících účetní závěrku. Provedení každého auditu vyžaduje vytvoření plánu auditu upraveného vzhledem ke specifickým činnostem klienta a požadavkům na výkaznictví. Cílem plánování auditu je identifikovat možné rizikové oblasti, kde by mohla vzniknout významná nesprávnost s dopadem na účetní závěrku, a navrhnout účinné auditorské postupy k odhalení těchto nesprávností.

Vlastní plánování auditu bychom mohli rozdělit na dvě hlavní části – předběžné plánovací procedury a

vlastní vytvoření plánu auditu, které z těchto předběžných plánovacích procedur vychází.

Ve fázi předběžného plánování se nejprve auditor snaží získat klíčové informace související s činností a s oblastí podnikání klienta. Každý auditor by měl nejprve porozumět odvětví, ve kterém se klient pohybuje, a jeho specifickým. Auditor rovněž posuzuje i cíle, strategie a obchodní rizika klienta. Auditor se také zabývá používanými zásadami finančního výkaznictví a vnitřní kontrolou, neboť nesprávnosti zjištěné v těchto oblastech mohou mít zásadní dopady na nesprávné vykázané údaje v účetní závěrce. Auditor rovněž hodnotí finanční výsledky účetní jednotky a mimo jiné s ohledem na možné porušení základního účetního předpokladu schopnosti trvání účetní jednotky v budoucnu.

V rámci porozumění činnosti společnosti je auditor povinen porozumět vnitřním kontrol-

ním mechanismům společnosti, které jsou relevantní pro audit. Vnitřní kontrolou se rozumí kontrolní postupy, které společnost využívá k odhalování vzniku možných chyb a podvodů. S ohledem na fungování vnitřní kontroly navrhuje auditor podobu dalších auditorských postupů – tj. zdali se auditor rozhodne na fungování vnitřní kontroly spoléhat, či nikoli. Toto porozumění však není vlastním testem účinnosti fungování kontrol.

Vnitřní kontrolní systém malých společností je však většinou nedostatečný, a to vzhledem k nedostatečné formální dokumentaci provádění kontrol a vzhledem k tomu, že malý počet zaměstnanců limituje možnosti rozdělení odpovědnosti. Proto je strategie spoléhání se na vnitřní kontrolní systém často nepoužitelná pro malé společnosti. Pokud auditor nemůže přijmout strategii spoléhání se na vnitřní kontrolní systém, musí provést rozsáhlejší testy věcné správnosti (tj. testy prověřující zůstatky vykázané v účetnictví a významné transakce). Auditor rovněž posuzuje závislost společnosti na výpočetní technice a spolehlivost účetního systému.

V rámci předběžného plánování provádí auditor rovněž předběžné analytické postupy. Cílem provedení těchto postupů je seznámení se s důležitými provozními nebo účetními změnami, ke kterým mohlo dojít v průběhu ověřovaného účetního období. Tyto postupy umožní auditorovi mj. seznámit se s klientovou likviditou a ziskovostí a pomohou mu stanovit významnost. Způsobem, který se nejběžněji používá pro provádění předběžných analytických postupů, je analýza důležitých poměrových ukazatelů a trendů včetně zkoumání výkyvů a vztahů, které nejsou konzistentní

(Pokračování na stránce 4)

PŘEDNÍ MANAŽERSKÝ ČASOPIS

- Strategický management
- Exekutivní management (marketing, HRM, ICT, finance)
- Manažerské dovednosti
- Kariéra

Ukázkové číslo ZDARMA na tel. 233 071 197 nebo na www.ManagerWeb.cz/nove

economia
OBSAH ROZHODUJE

(Pokračování ze stránky 2)

Hlavní změnou je nové základní pravidlo pro určení místa plnění u přeshraničních služeb poskytovaných osobám povinným k dani, podle kterého se místo plnění přesouvá do státu, kde má sídlo, případně provozovnu, které se služba poskytuje, příjemce služby. U těchto služeb poskytovaných v EU se uplatní tzv. reverse charge mechanismus, tj. povinnost přiznat a zaplatit daň se přenesou na příjemce služeb. Poskyvatelé těchto služeb budou nově povinni je vykazovat v souhrnném hlášení. V současné době je obecným pravidlem, že místo plnění je ve státě sídla nebo provozovny poskytovatele služby, nejde-li o některou z výjimek.

Při poskytnutí služby osobám nepovinným k dani zůstane zachováno dosavadní základní pravidlo, podle kterého se místo plnění řídí podle sídla nebo provozovny poskytovatele služby.

I nadále se budou u některých druhů služeb uplatňovat výjimky ze základních pravidel, a to převážně v případech, které odpovídají zásadě zdanění ve státě spotřeby. Dosavadní jednotná aplikace pro osoby povinné i nepovinné k dani se bude uplatňovat např. u služeb souvisejících s nemovitostí včetně ubytování, přepravy cestujících nebo některých služeb v oblasti kultury, sportu a vzdělávání.

Okruh služeb, které se budou zdaňovat jednotně ve státě zákazníka bez ohledu na to, zda zákazníkem je osoba povinná či nepovinná k dani, se bude postupně rozšiřovat. Např. od roku 2015 se takové pravidlo bude vztahovat na elektronicky poskytované služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a telekomunikační služby.

Další dílčí změny se budou týkat zvláštních pravidel pro zdanění intrakomunitární přepravy zboží, nájmu dopravních prostředků a některých dalších druhů služeb.

Od roku 2010 budou zavedena jednodušší pravidla pro vrácení DPH osobám povinným k dani usazeným v jiném členském státě, která by vrácení DPH měla zrychlit. Změny spočívají především v podávání a vyřizování žádostí elektronickou cestou, a to prostřednictvím elektronického portálu spravovaného daňovou administrativou v členském státě, ve kterém je registrován k dani. Žádost splňující předepsané náležitosti se elektronickou cestou postoupí k vyřízení členskému státu vrácení daně, kterého se žádost týká. Směrnice dále zkracuje lhůty pro vyřizování žádostí a stanoví sankce za jejich nedodržení.

(Pokračování ze stránky 3)

s ostatními relevantními informacemi nebo které se odchylují od předpokládaných hodnot. Součástí je samozřejmě i posouzení schopnosti účetní jednotky trvat i v budoucnu.

V rámci provedení předběžných analytických postupů auditor hledá neobvyklé změny v účetní závěrce nebo nepřítomnost očekávaných změn, aby identifikoval specifické riziko významné nesprávnosti v účetní závěrce.

Jak již bylo uvedeno výše, součástí předběžných analytických postupů je i stanovení hladiny významnosti. Cílem tohoto postupu je stanovit hladinu nesprávnosti, které lze v účetní závěrce ze strany auditora tolerovat. Od této skutečnosti se odvíjí i plánovaný rozsah auditu, který bude auditorem proveden.

Pojem významnost je definován např. v Konceptním rámci pro sestavování a předkládání účetní závěrky, který vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy: „*Informace je významná, pokud její opomenutí nebo zkrácení může ovlivnit ekonomické rozhodování uživatelů účetní závěrky. Významnost závisí na velikosti položky nebo nesprávnosti posuzované v konkrétních podmínkách jejího opomenutí či zkrácení.*“ V praxi je tato hladina stanovena většinou % z tzv. kritického komponentu, kterým mohou být např. celková aktiva, tržby, zisk před zdaněním z běžné činnosti apod.

Na základě výsledků výše uvedených předběžných plánovacích postupů může auditor přejít k samotnému vytvoření plánu auditu.

Plánování auditu úzce souvisí s auditorským rizikem. Auditorské riziko je riziko, že auditor vydá k účetní závěrce neodpovídající výrok. Při posuzování rizik auditor využívá práce provedené před přijetím zakázky a při předběžném plánování, aby identifikoval specifická rizika spojená s určitými účty a potenciálními nesprávnostmi. Na základě těchto skutečností pak auditor vytvoří plán auditu (auditorských procedur), který tato rizika zohlední. Plán auditu by měl být navržen tak, aby bylo auditorské riziko sníženo na přijatelnou úroveň. Při přípravě plánu auditu se auditor potřebuje ujistit, že nebude přehlédnuta žádná z potenciálních nesprávností, které mohou souviset s každým významným účetním zůstatkem nebo s účetní závěrkou jako celkem. Díky podstatě podvojného účetnictví ovlivní každá potenciální nesprávnost nejméně dva účty.

Na konci procesu posuzování rizik určí auditor konkrétní potenciální nesprávnosti, které souvisí s identifikovanými riziky. Na základě takto identifikovaných rizik stanoví auditor rozsah auditorských postupů, které by měly identifikovaná rizika potvrdit nebo vyvrátit.

Zkušenosti z auditů malých a středních firem ukazují, že riziko určitých potenciálních nesprávností u některých zůstatků účtů a druhů transakcí by mělo být vždy vyhodnoceno jako významné. Příkladem takových účtů mohou být účty časového rozlišení, dohadné položky pasivní a mimořádné odpisy a opravné položky k zásobám a pohledávkám. Mimo to oblast

zaúčtování do správného období představuje zdroj častých nesprávností. Těmto oblastem by měl auditor věnovat zvýšenou pozornost.

Správné plánování pomáhá zaručit, že důležitým oblastem auditu bude věnována náležitá pozornost, že budou odhaleny a včas vyřešeny možné problémy a že audit bude správně zorganizován a řízen, a bude tedy proveden efektivním způsobem. Aby z hlediska vynaložených nákladů auditor připravil efektivní plán auditu, musí rozhodnout, pokryje-li potenciální nesprávnosti tím, že se bude spoléhat na kontrolní systém společnosti a provede testy věcné správnosti v menším rozsahu, nebo se nebude spoléhat na kontrolní systém a provede testy věcné správnosti ve větším rozsahu.

Obecně platí, že čím větší a komplexnější je daná účetní jednotka, tím je pravděpodobnější, že strategie spoléhání se na kontroly bude efektivnější než strategie zahrnující pouze testy věcné správnosti. Pro menší účetní jednotky a zvláště pro podniky řízené majitelem platí, že je zde jen málo kontrol, na které by se auditor mohl spoléhat. V těchto případech je efektivnější nespolehat se na kontroly a provést střední nebo detailní úroveň testů věcné správnosti.

Pokud má auditor v úmyslu spoléhat se na vnitřní kontrolní mechanismy společnosti, které snižují identifikované specifické riziko, měl by posoudit, zda jsou tyto kontroly správně navrženy k tomu, aby zabránily nebo odhalily výskyt potenciálních chyb, které jsou pro auditora významné. V kládém případě auditor naplánuje testy těchto kontrol.

Následně auditor naplánuje a poté i provede testy věcné správnosti. Cílem těchto testů je identifikovat významné nesprávnosti, které se mohly vyskytnout a které nebyly zjištěny a opraveny vnitřními kontrolami klienta. Jestliže auditor identifikuje a testuje vnitřní kontroly, aby získal částečnou auditorskou jistotu o potenciální chybě, provádí základní stupeň testů věcné správnosti. Jestliže identifikuje specifické riziko a nespolehá na vnitřní kontroly, provádí detailní testy věcné správnosti.

Plán auditu, identifikovaná rizika a přijatá opatření následně auditor shrne v samostatném dokumentu, který však obvykle není přístupný klientovi.

Po procesu plánování již začíná vlastní provádění auditorských kontrol (testů vnitřní kontroly a testů věcné správnosti), které jsou již odpovědným pracovníkům společností z praxe velmi dobře známé. Jejich výsledek i účinnost jsou do značné míry závislé zejména na kvalitě předaných podkladů a informací i na vzájemné spolupráci auditora a jeho týmu s pracovníky společnosti. Proces plánování však zahájením vlastních auditorských kontrol nekončí. Plán auditu je průběžně aktualizován na základě výsledků provedených kontrol a zjištěných skutečností. Jen tak je zajištěno, že audit bude řádně proveden a poskytne dostatečné informace pro vydání správného auditorského výroku.

Ing. Milan Pašek, pasek@fucik.cz

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

- **Částka 18, rozeslaná 26. 2. 2008**
57. Zákon, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- **Částka 17, rozeslaná 26. 2. 2008**
56. Úplné znění insolvenčního zákona
- **Částka 15, rozeslaná 20. 2. 2008**
48. Vyhláška o způsobu výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě
50. Vyhláška, kterou se mění vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 162/2001 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí ČR
- **Částka 13, rozeslaná 15. 2. 2008**
42. Úplné znění zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR

INVESTICE DO VZDĚLÁNÍ SE VYPLATÍ!

1. VOX a.s. Vás zve na odborné semináře

Vykazování vlastního kapitálu v nadnárodně uznávaných standardech (IFRS a US GAAP)
TERMÍN: 12. 3. 2008

PŘEDNÁŠÍ: Doc. Ing. Vladimír Zelenka, Ph.D. (VŠE – katedra fin. účetnictví a auditingu, auditor)
CENA: 2190 Kč

FINANČNÍ ANALÝZA krůček po krůčku až k souhrnným metodám
• **volný cyklus přednáškových modulů**
TERMÍN: 25.-27. 3. 2008

PŘEDNÁŠÍ: Ing. Jana Kotěšovcová (VŠFS – katedra řízení podniku a podnikových financí)
Ing. Dana Kubičková, CSc. (VŠFS – odborná asistentka)

PROGRAM:
25. 3. 2008 • 1. modul
ZÁKLADY FINANČNÍ ANALÝZY
26. 3. 2008 • 2. modul
POMĚROVÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY
27. 3. 2008 • 3. modul
SOUSTAVY POMĚROVÝCH UKAZATELŮ,
BANKROTNÍ A BONITNÍ MODELY
CENA: 4990 Kč (včetně 19% DPH a slevy ve výši 780 Kč na celý cyklus přednáškových modulů)

Použití IFRS při investičním rozhodování
TERMÍN: 1. 4. 2008

CÍL: Seznámit účastníky se základy fundamentální analýzy a ukázat, jak se informace obsažené ve výroční zprávě sestavené podle IFRS může používat při výběru vhodných investic.
PŘEDNÁŠÍ: Robert Mládek
CENA: 4990 Kč

Více informací najdete na www.vox.cz nebo na informační lince 226 539 670.